

Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego

luty 2015 r.

Departament Rozwoju Regionalnego

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Wymiar terytorialny

Jednym z najważniejszych założeń Polityki Spójności na lata 2014-2020, oprócz wymiaru społeczno-gospodarczego, jest szerokie uwzględnienie w jej ramach **wymiaru terytorialnego**.

Podejście terytorialne zakłada odejście od postrzegania obszarów przez pryzmat granic administracyjnych na rzecz ich indywidualnych potencjałów, barier i wzajemnych zależności (*przekraczanie granic*).

Relacje te mogą zachodzić zarówno na płaszczyźnie instytucjonalnej, programowej, jak i na poziomie konkretnych interwencji: infrastrukturalnych, społecznych, edukacyjnych, **zwiększających pozytywne oddziaływanie** pomiędzy obszarami (*współpraca*).

Cele wsparcia wymiaru terytorialnego

W Polsce zasady, cele oraz kierunki działań **służące wsparciu miast w ramach polityki spójności** wynikają z:

- krajowych dokumentów strategicznych: Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego: regiony, miasta, obszary miejskie 2010-2020 oraz Założeń Krajowej Polityki Miejskiej,
- strategii Europa 2020,
- zapisów rozporządzeń polityki spójności na lata 2014-2020 (art. 36 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013),
- zapisów Umowy Partnerstwa (przyjętej przez Komisję Europejską w maju 2014 r.),
- ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (tzw. ustawa wdrożeniowa).

Wymiar miejski częścią wymiaru terytorialnego

Wymiar miejski programów operacyjnych na lata 2014-2020 stanowi część wymiaru terytorialnego.

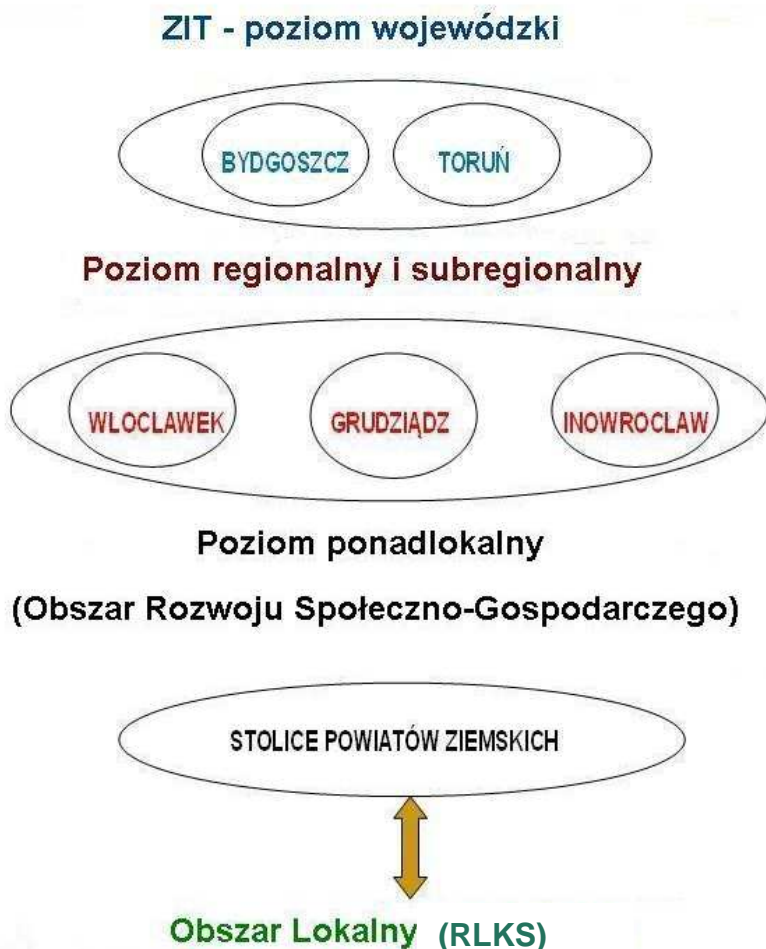
Wymiar miejski dotyczy wszystkich typów ośrodków miejskich, a więc zgodnie z klasyfikacją zaproponowaną w KPZK, ośrodków wojewódzkich, ośrodków regionalnych, ośrodków subregionalnych oraz ośrodków lokalnych.

Zgodnie z zapisami dokumentów krajowych **strategicznym celem wsparcia obszarów miejskich jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia ich mieszkańców.**

„W nowym okresie programowania większego znaczenia nabiera podejście funkcjonalne do rozwoju, w tym do rozwoju obszarów miejskich, zakładające odchodzenie od postrzegania problemów i wyzwań jedynie przez pryzmat granic administracyjnych.” – *Umowa Partnerstwa przyjęta przez KE w maju 2014 r.*

Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego

Zgodnie z ustaleniami w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+* w warunkach naszego regionu proces planowania i wdrażania polityki terytorialne będzie się odbywał **na czterech poziomach**.

Na każdym poziomie polityki terytorialnej realizowane będą zadania odpowiadające specyfice danego obszaru. W tym celu zidentyfikowane będą główne problemy oraz kierunki rozwoju.

Modyfikacja założeń polityki terytorialnej w odniesieniu do wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO

- W dniu 30 października 2013 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020.
- W chwili obecnej założenia polityki terytorialnej wymagają aktualizacji i dostosowania do zapisów zatwierdzonego przez Komisję Europejską RPO WK-P na lata 2014-2020.
- Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego będzie nadal wdrażana na czterech poziomach:
  - **Poziom wojewódzki** – obejmuje miasta Bydgoszcz i Toruń oraz obszar powiązany z nim funkcjonalnie (ZIT);
  - **Poziom regionalny i subregionalny** – Obszar Strategicznej Interwencji dla miasta Włocławek/Grudziądz/Inowrocław i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie;
  - **Poziom ponadlokalny** – obejmuje swym zasięgiem obszar powiatu ziemskiego. Poziom ten określany jest jako „Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego”;
  - **Poziom lokalny** – w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS).

Modyfikacja założeń polityki terytorialnej w odniesieniu do wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO

- W województwie kujawsko-pomorskim instrument **ZIT będzie wdrażany tylko na poziomie wojewódzkim.**
- **Komisja Europejska poparła ideę** wdrażania w naszym województwie polityki terytorialnej na czterech poziomach. Nie wyraziła jednocześnie zgody na wydzielenie odrębnej alokacji w RPO WK-P 2014-2020 dla drugiego i trzeciego poziomu polityki terytorialnej. Jednocześnie **KE poparła koncepcję budowania wspólnych Strategii rozwoju** dla poziomu regionalnego/subregionalnego i powiatowego.
- **Drugi poziom polityki terytorialnej** został określony jako **Obszar Strategicznej Interwencji:** miasta regionalne i subregionalne Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z ich obszarami powiązаныmi funkcjonalnie.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne to nowy instrument, za pomocą którego realizowane będą strategie terytorialne, przede wszystkim dotyczące zintegrowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju **obszarów miejskich**, o których mowa w art. 7 rozporządzenia EFRR (rozporządzenie nr 1301/2013).

Inwestycja Zintegrowana to zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych i społecznych, **które mają wpływ na funkcjonalne obszary miejskie**.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne będą finansowane ze środków RPO (w ramach EFS i EFRR) oraz ze środków POIiŚ, jako projekty komplementarne do ZIT, wynikające ze Strategii.

Cel realizacji

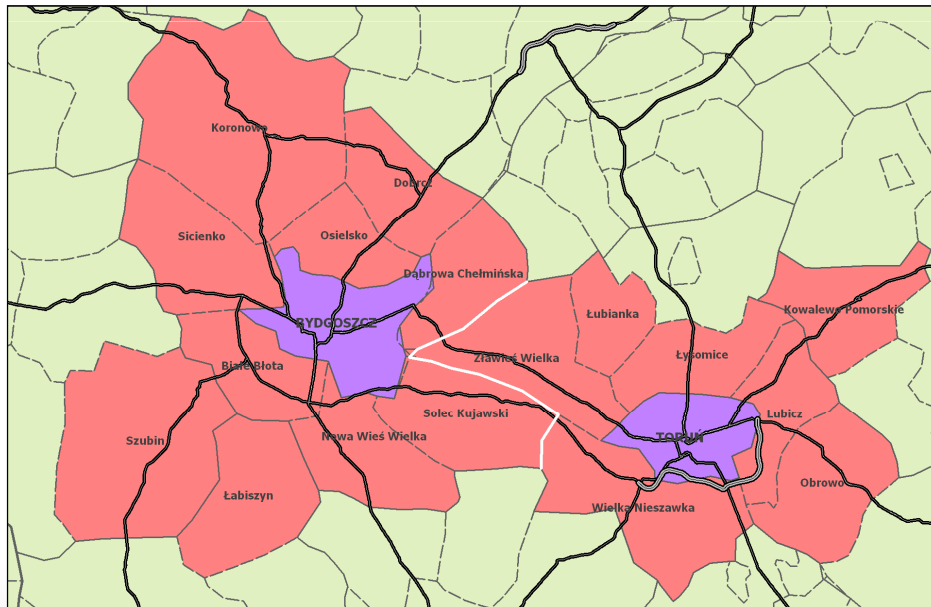
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

- promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych
- zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie
- zwiększenie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarach w ramach polityki spójności

Miejskie obszary funkcjonalne w polityce regionalnej

Miejski obszar funkcjonalny jest układem osadniczym ciągłym przestrzennie, złożonym z odrębnych administracyjnie jednostek. Obejmuje zwarty obszar miejski oraz powiązaną z nim funkcjonalnie strefę zurbanizowaną. Administracyjnie obszary te mogą obejmować gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie.

Obszar funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia wskazany w dokumencie *MiR Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* na podstawie opracowania prof. P. Śleszyńskiego

Delimitacja miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich Bydgoszczy i Torunia

**Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich
(prof. Przemysław Śleszyński)**

- opracowanie przygotowane dla Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (luty 2013 r.)

I. Wskaźniki funkcjonalne

F1 – liczba wyjeżdżających do pracy najmniej do rdzenia MOF na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym powyżej 50 (2006);

F2 – liczba zameldowań z rdzenia MOF na 1000 mieszkańców powyżej 3 (2009);

II. Wskaźniki społeczno-gospodarcze

S1 – udział pracujących w zawodach pozarolniczych jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2002);

S2 – liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2011);

S3 – liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2011);

III. Wskaźniki morfologiczne

M1 – gęstość zaludnienia (bez lasów i wód) w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 50% (2011);

M2 – liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2002-2011 w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.

Delimitacja obszaru realizacji ZIT wojewódzkiego – zapisy Umowy Partnerstwa

W związku z tym, że **delimitacja obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich nie została zakończona** przyjęto, iż podstawą do wyznaczenia **obszaru realizacji ZIT wojewódzkiego** jest dokument MRR (obecnie MliR) pn. *Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich (MOF OW)*.

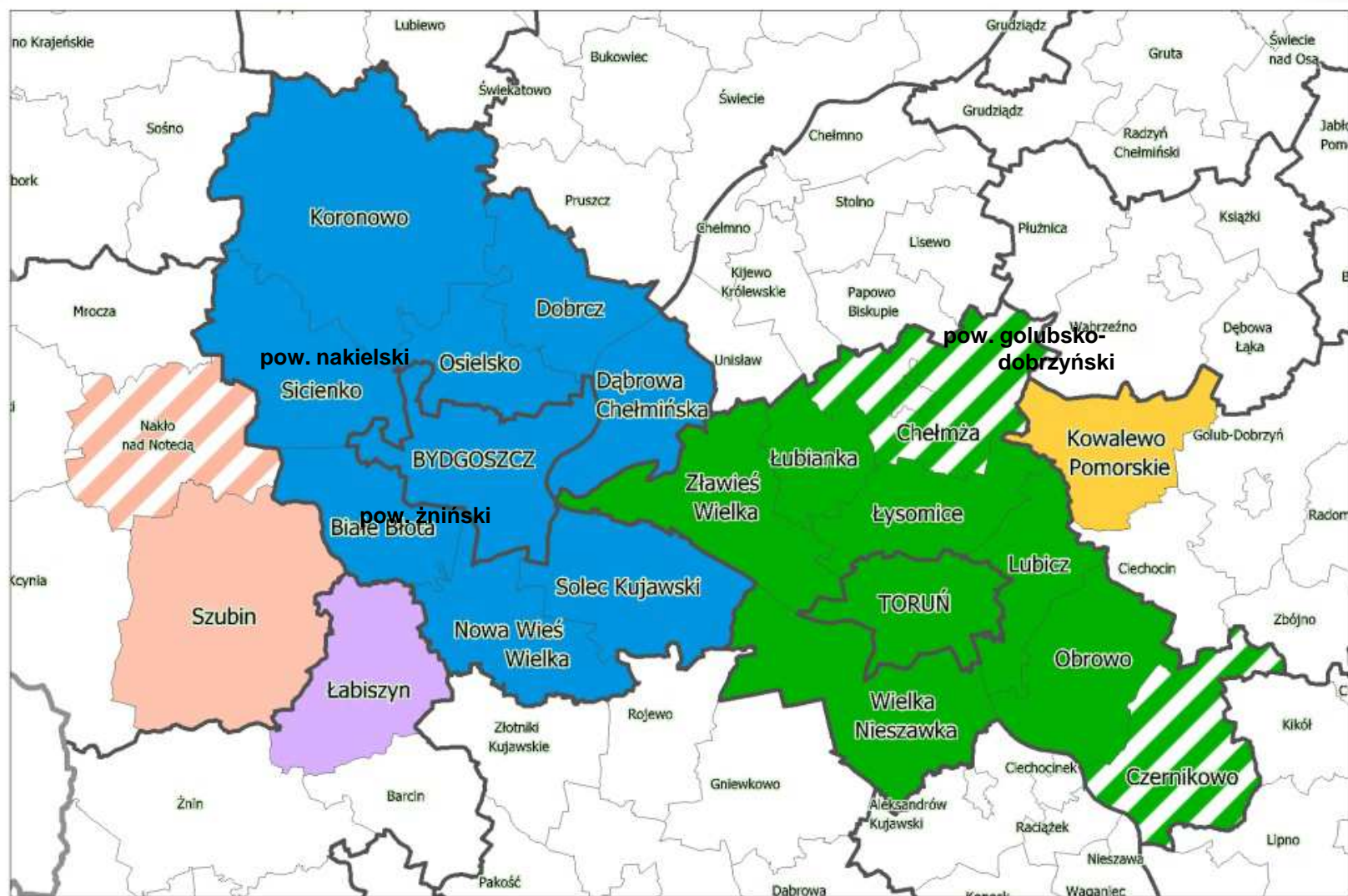
Obszar realizacji ZIT wojewódzkiego jest zatem niezależny od wyników prac nad delimitacją miejskich obszarów funkcjonalnych.

Obszar realizacji ZIT wojewódzkiego **wyznaczany jest uchwałą zarządu województwa**, mając na uwadze w/w opracowanie oraz uzgodnienia jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych współpracą.

MRR (obecnie MliR) **dopuszcza możliwość rozszerzenia obszaru realizacji ZIT** w uzgodnieniu z partnerami zainteresowanymi wdrażaniem tego instrumentu.

*Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce (MRR, lipiec 2013 r.)

Propozycja poszerzenia obszaru realizacji ZIT wojewódzkiego

Warunki realizacji ZIT

Uruchomienie środków na realizację ZIT miast wojewódzkich i powiązanych z nimi funkcjonalnie obszarów uzależnione jest spełnieniem następujących określonych warunków:

- ✓ zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa (powołanie Związku ZIT);
- ✓ przygotowanie Strategii ZIT;
- ✓ posiadanie odpowiedniej zdolności instytucjonalnej;
- ✓ podpisanie porozumienia do realizacji ZIT w województwie pomiędzy Związkiem ZIT a IZ RPO;
- ✓ zawarcie stosownych zapisów w RPO, spełniających wymogi KE oraz zgodnych z zapisami Umowy Partnerstwa.

Stan wdrażania założeń polityki terytorialnej – Zit wojewódzki

W województwie kujawsko-pomorskim instrument ZIT będzie wdrażany tylko na poziomie wojewódzkim.

W dniu 8 kwietnia 2014 r. uchwałą nr 15/463/14 Zarząd Województwa wyznaczył obszar realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgoszczy, Torunia i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie.

Tego samego dnia 25 przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego podpisało porozumienie na rzecz wdrażania instrumentu ZIT.

Stan wdrażania założeń polityki terytorialnej - ZIT wojewódzki

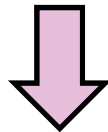
Trwają prace nad **Strategią ZIT**, która zgodnie z tzw. ustawą wdrożeniową będzie opiniowana przez IZ RPO i MliR (w ustawowym terminie 60 dni od jej przekazania – art. 30 ust. 5 pkt 2 tzw. ustawy wdrożeniowej).

Zgodnie ze wskazaniem Komisji Europejskiej **władze miejskie realizujące ZIT powinny pełnić funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP)** - art. 7 ust. 4 rozporządzenia 1301/2013 oraz art. 123 ust. 6 rozporządzenia .

W związku z czym nastąpiła konieczność dostosowania podpisanego przez jst porozumienia w zakresie obowiązującego prawodawstwa.

Możliwe formy prawne zarządzania ZIT

NA PODSTAWIE
USTAWY O SAMORZĄDZIE GMINNYM:

- ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
- POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE
- STOWARZYSZENIE JST

NA PODSTAWIE USTAWY WDROŻENIOWEJ:

- UMOWA LUB POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY W CELU WSPÓLNEJ REALIZACJI ZIT ZAWARTE POMIĘDZY JST NA OBSZARZE DZIAŁANIA ZIT

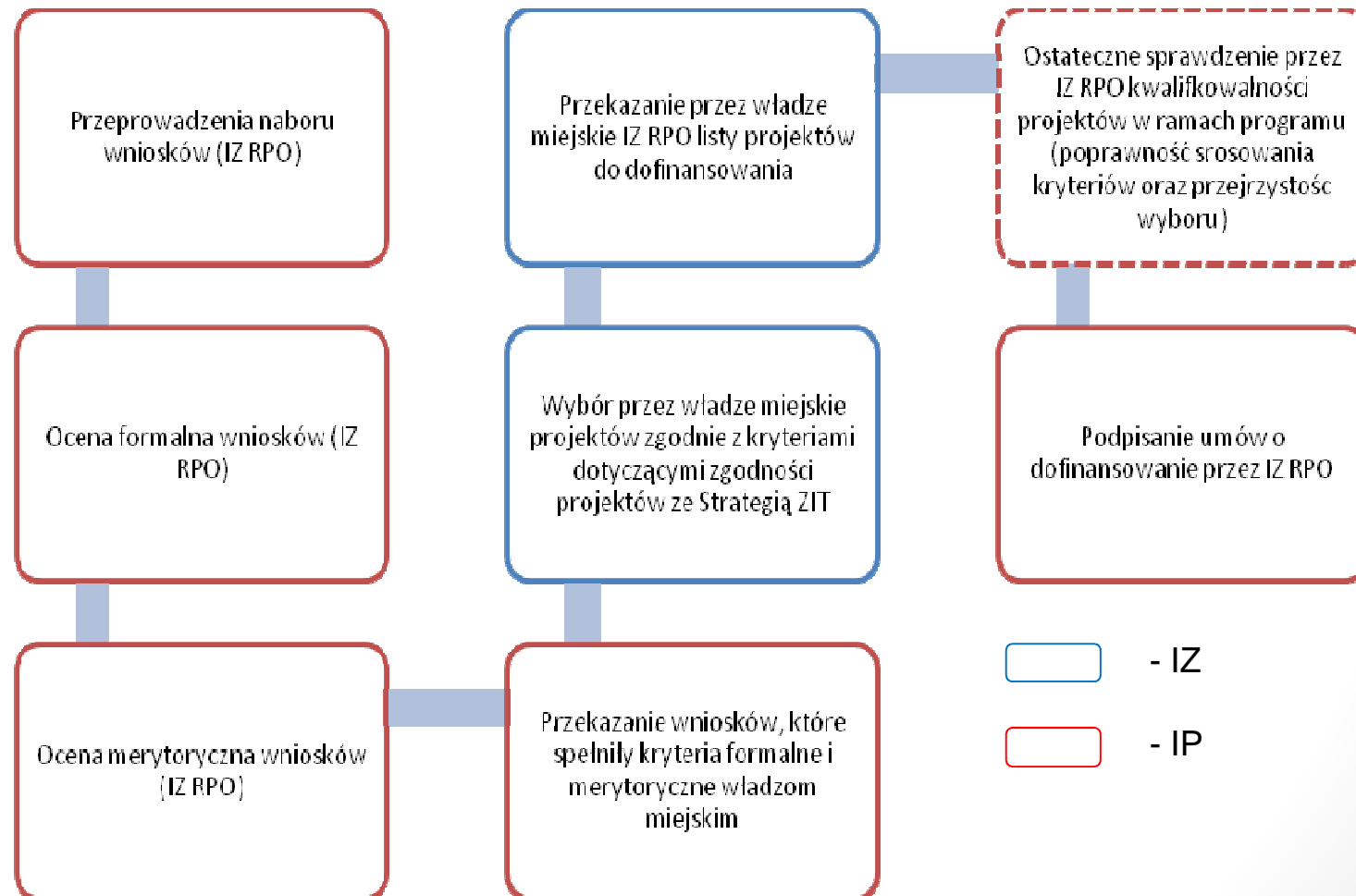
Umowa lub porozumienie o współpracy w celu wspólnej realizacji ZIT wymaga ustanowienia tzw. **Lidera Związku, który będzie reprezentowała i kontaktował się z IZ w imieniu Związku ZIT.**

Poziom powierzenia zadań

Poziom powierzenia zadań oraz kompetencji będzie wynikiem porozumienia pomiędzy Związkiem ZIT a Instytucją Zarządzającą RPO (IZ RPO) i powinien obejmować przynajmniej jego udział w wyborze projektów do dofinansowania.

Rekomendacje Zarządu Województwa z dnia 7 stycznia 2015 r.

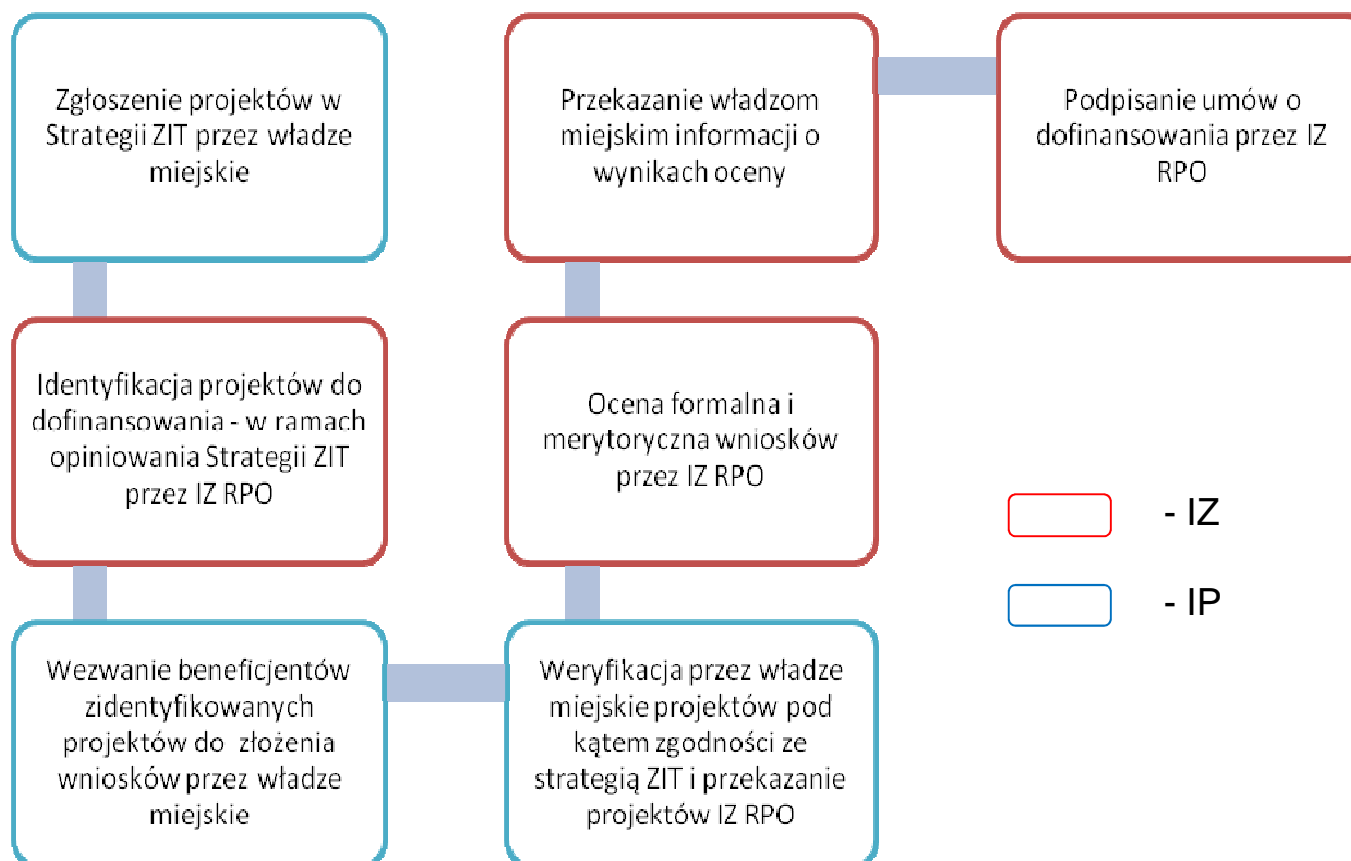
Schemat 1. Powierzenie zadań Związkom ZIT w trybie konkursowym:

Źródło: prezentacja Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Rekomendacje Zarządu Województwa z dnia 7 stycznia 2015 r.

Schemat 2. Powierzenie zadań Związkom ZIT w trybie pozakonkursowym:

Źródło: prezentacja Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Desygnacja

Instytucja Pośrednicząca, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, **podlega procesowi desygnacji** wraz z Instytucją Zarządzającą.

Instytucje podlegające desygnacji w danym programie operacyjnym są wskazywane w opisie funkcji i procedur, którego wzór określa załącznik III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014.

Im więcej zadań zostanie powierzonych Związkowi ZIT, tym więcej odpowiednich procedur będzie wymaganych i tym dłużej będą trwały przygotowania do desygnacji.

Desygnacja

Instytucja Pośrednicząca zobowiązana jest do spełnienia kryteriów desygnacji odpowiednich do zakresu powierzonych im zadań.

Zarówno IZ, jak i IP deklarują ustanowienie systemu zarządzania i kontroli w ramach programu operacyjnego i gotowość do poddania się ocenie dotyczącej spełnienia kryteriów desygnacji **nie później niż w terminie 3 miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego przez Komisję Europejską.**

Instytucja Pośrednicząca deklaruje swoją gotowość do poddania się ocenie do Instytucji Zarządzającej. Instytucja Zarządzająca przedkłada deklaracje gotowości do poddania się ocenie do Instytucji Audytowej **jednocześnie** w zakresie IZ, jak i wszystkich innych podmiotów zaangażowanych w realizację programu operacyjnego.

Związek ZIT będzie zobligowany do wykazania odpowiedniego przygotowania instytucjonalnego, jak też przedstawienia procedury w zakresie systemu zarządzania i kontroli.

Desygnacja

Istnieje prawdopodobieństwo, iż Instytucja Zarządzająca nie będzie mogła złożyć deklaracji gotowości do poddania się ocenie w terminie 3 miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego. Do czasu uzyskania desygnacji IZ nie będzie mogła składać wniosków o płatność do Komisji Europejskiej. IZ będzie mogła jedynie ogłaszać konkursy, przeprowadzać ocenę wniosków i podpisywać umowy o dofinansowanie oraz wypłacać środki na podstawie wniosków o płatność beneficjentom, jednakże nie będzie uprawniona do wnioskowania o refundację środków z KE.

Dlatego też **planuje się dokonać wyjaśnień i ustaleń z Instytucją Audytową**, czy ewentualnie istnieje możliwość złożenia deklaracji gotowości poddania się desygnacji przez IZ RPO wraz z planem naprawczym, czy planem działaniem w zakresie Związku ZIT jako IP, wskazującym działania do uzyskania gotowości i przejścia oraz zakończenia z sukcesem desygnacji przez władze miejskie.

Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym na 2015 r.***

Lp.	Nazwa Osi Priorytetowej (OP)	Nazwa Priorytetu Inwestycyjnego (PI)	Termin ogłoszenia naboru	Termin naboru
1	OP 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	PI 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)	II kw. 2015	III kw. 2015
2	OP 2 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	PI 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwienie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości	IV kw. 2015	IV kw. 2015
3	OP 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	PI 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	II kw. 2015	IV kw. 2015
5	OP 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	PI 4c Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów wiejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	IV kw. 2015	IV kw. 2015
6	OP 4 Region przyjazny środowisku	PI 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	II kw. 2015	III kw. 2015
7	OP 4 Region przyjazny środowisku	PI 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami	II kw. 2015	III kw. 2015
8	OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	PI 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną (...)	II kw. 2015 I konkurs	III kw. 2015
9	OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	PI 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną (...)	II kw. 2015 II konkurs	IV kw. 2015
10	OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	PI 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania, umiejętności i uczucia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	II kw. 2015 I konkurs	III kw. 2015
11	OP 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	PI 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania, umiejętności i uczucia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	II kw. 2015 II konkurs	III kw. 2015
12	OP 8 Aktywni na rynku pracy	PI 8f Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	II kw. 2015	III kw. 2015
13	OP 8 Aktywni na rynku pracy	PI 8fv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	IV kw. 2015	IV kw. 2015
14	OP 8 Aktywni na rynku pracy	PI 8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	II kw. 2015	III kw. 2015
15	OP 8 Aktywni na rynku pracy	PI 8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	II kw. 2015	II kw. 2015
16	OS 9 Solidarne społeczeństwo	PI 9j Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	II kw. 2015	II kw. 2015
17	OS 9 Solidarne społeczeństwo	PI 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym	III kw. 2015	III kw. 2015
18	OP 9 Solidarne społeczeństwo	PI 9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia	II kw. 2015	III kw. 2015
19	OP 10 Innowacyjna edukacja	PI 10f Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wcześniej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	IV kw. 2015 I konkurs	IV kw. 2015

20	OP 10 Innowacyjna edukacja	PI 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesniej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	IV kw. 2015 II konkurs	IV kw. 2015
21	OP 10 Innowacyjna edukacja	PI 10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji sily roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	II kw. 2015	III kw. 2015
22	OP 10 Innowacyjna edukacja	PI 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	II kw. 2015 I konkurs	II kw. 2015
23	OP 10 Innowacyjna edukacja	PI 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	IV kw. 2015 II konkurs	IV kw. 2015
24	OP10 Innowacyjna edukacja	PI 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	II kw. 2015 III konkurs	II kw. 2015
25	OP 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	PI 9iv Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność	II kw. 2015	III kw. 2015

- * Szczegółowy harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie projektów w trybie konkursowym na 2015 r. zostanie przygotowany po przyjęciu RPO WKP 2014-2020 w formie decyzji przez KE.
- ** Uruchomienie poszczególnych naborów wniosków o dofinansowanie projektów będzie uzależnione od:
- wypełnienia warunkowości ex ante dla RPO WKP 2014-2020,
  - przygotowania Strategii ZIT dla Bydgoszczy i Torunia i ich obszaru funkcjonalnego oraz innych strategii/planów dla poszczególnych obszarów zgodnie z RPO WKP 2014-2020,
  - określenia w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego szczegółowego przeznaczenia, warunków, trybu udzielania pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*,
  - innych uwarunkowań wynikających z RPO WKP 2014-2020.

Wdrażanie RPO WK-P na lata 2014-2020

Zasada n+3

	RPO WKP 2014-2020	Polityka terytorialna	ZIT Wojewódzki
Alokacja w euro	1 903 540 287	439 060 620	166 790 732
Certyfikacja do roku 2017 w euro	425 038 342	98 176 228	37 306 967
Alokacja EFRR w euro	1 368 083 592	301 695 395	143 259 307
Certyfikacja EFRR do roku 2017 w euro	301 280 744	66 432 404	25 244 314
Alokacja EFS w euro	535 456 695	137 365 225	23 531 425
Certyfikacja EFS do roku 2017 w euro	123 757 598	31 743 824	12 062 653

Wdrażanie RPO WK-P na lata 2014-2020

Ramy Wykonania – certyfikacja na koniec 2018 r.

		RPO WKP 2014-2020	Polityka terytorialna	ZIT Wojewódzki
Oś priorytetowa 3	Alokacja w euro	282 225 573	174 160 356	90 850 307
	Ramy wykonania w euro	56 445 114	34 826 635	13 234 121
Oś priorytetowa 4	Alokacja w euro	118 698 279	48 713 445	16 009 881
	Ramy wykonania w euro	20 178 707	8 281 341	3 146 910
Oś priorytetowa 6	Alokacja w euro	241 624 704	78 821 594	36 399 119
	Ramy wykonania w euro	55 573 681	18 128 135	6 888 691
Oś priorytetowa 8	Alokacja w euro	183 554 649	7 425 147	1 400 000
	Ramy wykonania w euro	66 079 673	2 669 619	1 014 455
Oś priorytetowa 9	Alokacja w euro	124 636 401	45 611 619	7 893 413
	Ramy wykonania w euro	44 869 104	16 422 092	6 240 395
Oś priorytetowa 10	Alokacja w euro	131 079 539	84 328 459	14 238 012
	Ramy wykonania w euro	47 188 634	30 342 292	11 530 071

Stan wdrażania założeń polityki terytorialnej – poziom regionalny/subregionalny

W związku zapisami RPO WK-P 2014-2020 jakie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską dalsze prace będą obejmowały:

- 1. aktualizację uchwał podjętych w dniu 23 kwietnia 2014 r. przez Zarząd Województwa wyznaczających obszar realizacji ZIT regionalnych i subregionalnych (w zakresie nazewnictwa);**
- 2. zmianę porozumień podpisanych przez jst (w zakresie nazewnictwa obszaru oraz kwestii organizacyjnych);***
- 3. opracowanie zasad przygotowywania Strategii miasta regionalnego/ subregionalnego i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie; dokument będzie spójny „Z zasadami realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce (planuje się przygotowanie ich w lutym 2015 r.);**
- 4. zaktualizowanie stanowiska w zakresie oceny Strategii oraz przygotowanie zasad oceny Strategii dla tych obszarów (planuje się przygotowanie ich w lutym 2015 r.), w związku z tym, iż na terenie Włocławka, Grudziądza i Inowrocławia nie będą realizowane ZIT, nie można zastosować trybu opiniowania z tzw. ustawy wdrożeniowej;**

* W związku z brakiem możliwości udzielenia wsparcia na funkcjonowanie Biur OSI regionalnego i subregionalnego, rozważana jest możliwość utworzenia 3 etatów finansowanych z PT w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego (pracownicy zostaną oddelegowani do poszczególnych miast), które zapewniłyby wsparcie techniczno-organizacyjne. Ponadto przewiduje się udzielenie wsparcia w zakresie realizacji polityki terytorialnej w ramach kursów i szkoleń.

Zasięg terytorialny OSI Grudziądza i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie

OSI Grudziądza

max. 26 052 557,16 euro*, w tym
58,19% EFRR
i 41,81% EFS

* Gmina Dragacz zadeklarowała również współpracę w ramach ORSG Powiatu Świeckiego (rekomendowany podział środków to do 70% dla ORSG)

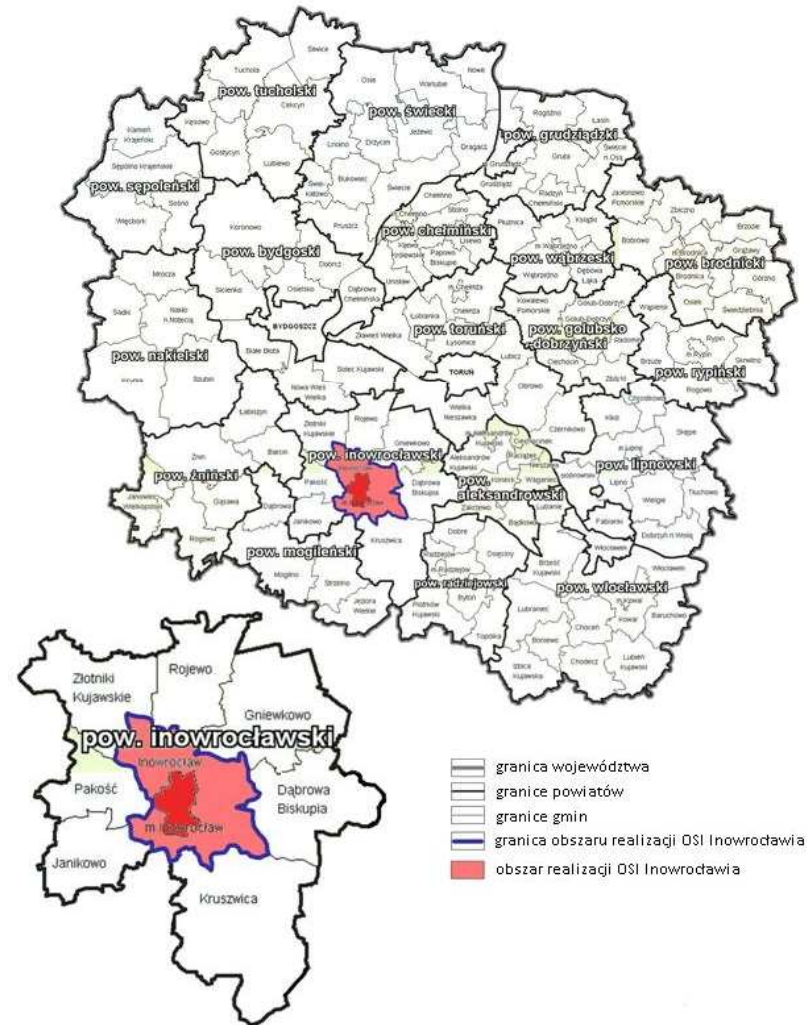

- granica województwa
- granice powiatów
- granice gmin
- granica OSI Grudziądza
- obszar realizacji OSI Grudziądza

Zasięg terytorialny OSI Inowrocławia i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie

OSI Inowrocławia

17 081 731,92 euro, w tym
58,19% EFRR
i 41,81% EFS

Stan wdrażania założeń polityki terytorialnej - ORSG

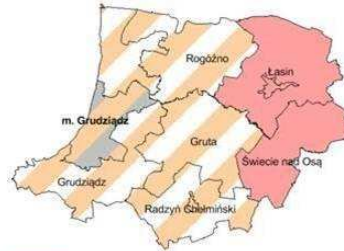
- Zasięg terytorialny ORSG - w dniu 2 lipca 2014 uchwałą nr 27/952/14 r. Zarząd Województwa wyznaczył **zasięg terytorialny ORSG.**
- Podpisano wszystkie **17 planowanych porozumień w ramach ORSG.**
- W celu wsparcia jst w ramach ORSG w zakresie przygotowania Strategii **udzielono wsparcia eksperckiego** przy opracowywaniu Strategii.
- Opracowano **Zasad przygotowania Strategii dla Obszarów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego** w okresie programowania 2014-2020 - Uchwała Zarządu Województwa nr 38/1294/14 z dnia 17 września 2014 r.

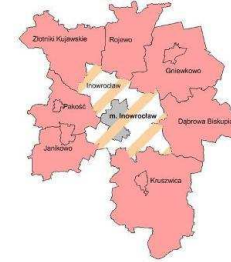
Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Włocławskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Grudziądzkiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Aleksandrowskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Brodnickiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chełmińskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Mogileńskiego

Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Nakleńskiego

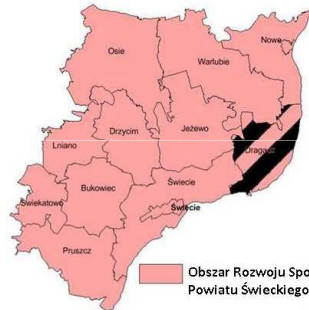
Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Radziejowskiego

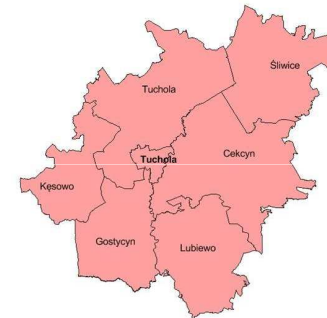
Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Rypińskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Sępoleńskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Świeckiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Tucholskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Wąbrzeskiego

Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żnińskiego

Stan wdrażania założeń polityki terytorialnej

- Na drugim i trzecim poziomie polityki terytorialnej **opracowane Strategie będą podlegały opiniowaniu przez IZ RPO.** (rekomenduje się przedłożenie Strategii do zaopiniowania: regionalnych/subregionalnych w kwietniu 2015 r., ORSG w czerwcu 2015 r.)
- Opinia będzie dotyczyła m.in. akceptacji kierunków i celów, przyjętych wartości wskaźników, listy projektów i harmonogramu finansowego.
- Po pozytywnej opinii nastąpi podpisanie kontraktów terytorialnych – porozumień (bez zobowiązań finansowych).
- Nastąpi uruchomienie konkursów z tzw. „kodem dostępu” – projekt musi znajdować się w Strategii na liście projektów pozytywnie zaopiniowanych przez IZ RPO.

Wdrażanie polityki terytorialnej a realizacja zapisów RPO WK-P na lata 2014-2020

Istnieje również konieczność przeprowadzenia oceny w zakresie ram wykonania. Planuje się przekazanie informacji w tym zakresie, tzn. wykonania określonych wskaźników i środków finansowych w **lutym 2015 r.** Od realizacji ram wykonania zależy utrzymanie w programie środków finansowych z tzw. rezerwy wykonania;

Rezerwa wykonania - w każdym programie operacyjnym została wyodrębniona rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji EFRR oraz 6% całkowitej alokacji EFS. Udział rezerwy wykonania w podziale na lata dla każdego roku wynosi 6% EFRR i 6% EFS.

Realokacja rezerwy wykonania w 2019 r. odbędzie się zgodnie z przepisami unijnymi, w tym art. 22 rozporządzenia ramowego.

Wdrażanie RPO WK-P na lata 2014-2020

Zasada n+3

	RPO WKP 2014-2020	Polityka terytorialna
Alokacja w euro	1 903 540 287	439 060 620
Certyfikacja do roku 2017 w euro	425 038 342	98 176 228
Alokacja EFRR w euro	1 368 083 592	301 695 395
Certyfikacja EFRR do roku 2017 w euro	301 280 744	66 432 404
Alokacja EFS w euro	535 456 695	137 365 225
Certyfikacja EFS do roku 2017 w euro	123 757 598	31 743 824

Wdrażanie RPO WK-P na lata 2014-2020

Ramy Wykonania – certyfikacja na koniec 2018r.

		RPO WKP 2014-2020	Polityka terytorialna
Oś priorytetowa 3	Alokacja w euro	282 225 573	174 160 356
	Ramy wykonania w euro	56 445 114	34 826 635
Oś priorytetowa 4	Alokacja w euro	118 698 279	48 713 445
	Ramy wykonania w euro	20 178 707	8 281 341
Oś priorytetowa 6	Alokacja w euro	241 624 704	78 821 594
	Ramy wykonania w euro	55 573 681	18 128 135
Oś priorytetowa 8	Alokacja w euro	183 554 649	7 425 147
	Ramy wykonania w euro	66 079 673	2 669 619
Oś priorytetowa 9	Alokacja w euro	124 636 401	45 611 619
	Ramy wykonania w euro	44 869 104	16 422 092
Oś priorytetowa 10	Alokacja w euro	131 079 539	84 328 459
	Ramy wykonania w euro	47 188 634	30 342 292

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

- ❖ **Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)** jest instrumentem wspierającym rozwój terytorialny w perspektywie finansowej 2014-2020.
- ❖ Na czwartym poziomie będą realizowane działania z zakresu rozwoju społeczno-gospodarczego służące aktywizacji lokalnej ludności w zakresie kreowania i podejmowania przez nie różnego rodzaju inicjatyw oddolnych i umożliwienie podniesienia zdolności do budowania kapitału społecznego, który w znacznym stopniu przyczynia się do poprawy konkurencyjności obszarów, na których brakuje miejsc pracy, pogarszają się warunki życia i kumulują się inne problemy społeczne.
- ❖ **Środki finansowe na realizację zadań w ramach RLKS** pochodzą będą z Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 dedykowanej RLKS oraz ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zakres zadań oraz tryb wyboru projektów musi być zgodny z ustaleniami przyjętymi dla programów operacyjnych.
- ❖ Strategie i działania LGD muszą być spójne z kierunkami rozwoju oraz zadaniami określonymi w strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. W związku z tym, rekomendowanym jest aby przedstawiciele środowisk społecznych i gospodarczych uczestniczyli w pracach nad Strategiami ORSG.

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Instrument RLKS w ramach RPO WK-P będzie wdrażany poprzez środki z :

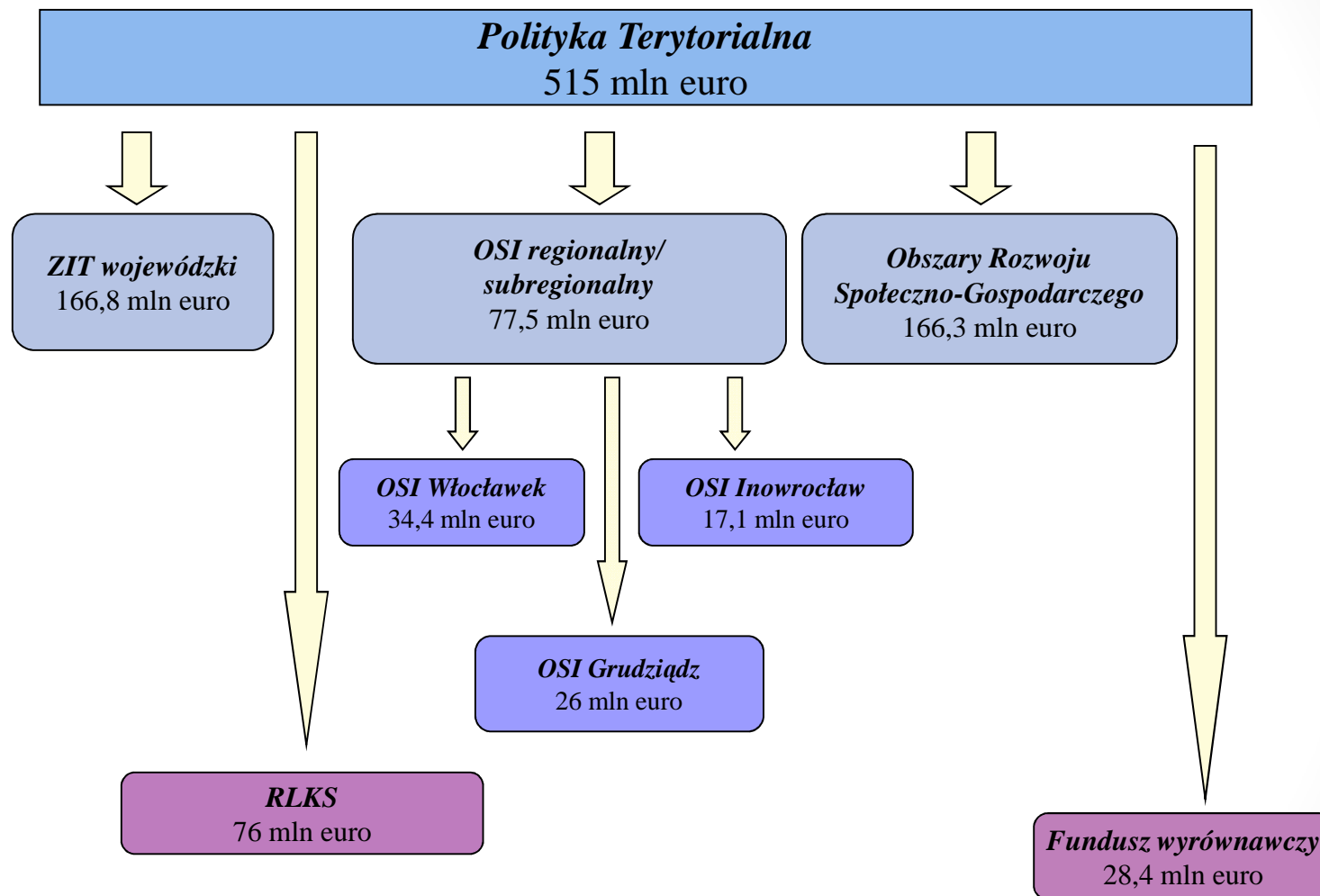
- Osi priorytetowej 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
– Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – **ok. 39,8 mln euro**,
- Osi priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
– Europejski Fundusz Społeczny – **ok. 36,2 mln euro**.

Wsparcie będzie realizowane na następujących obszarach:

- obszary wiejskie oraz miasta do 20 tys. mieszkańców pełniące rolę centrów społeczno-gospodarczych w danym regionie (**zarówno środki EFRR, jak i EFS**),
- miasta powyżej 20 tys. mieszkańców (**wyłącznie środki EFS**).

Propozycja podziału środków na politykę terytorialną w ramach RPO WK-P przed zmianami w programie operacyjnym

Obszary tematyczne wdrażania polityki terytorialnej w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

ZIT wojewódzki, poziom regionalny/subregionalny oraz powiatowy będą wdrażane poprzez:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego:

PI 4c – efektywność energetyczna

PI 4e – transport miejski i realizacja planów gospodarki niskoemisyjnej

PI 6b – gospodarka wodno-ściekowa

PI 6c – ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego

PI 9b – rewitalizacja społeczno-gospodarcza

PI 10a – infrastruktura przedszkolna i szkolnictwa zawodowego

Europejski Fundusz Społeczny:

PI 8iv – godzenie życia zawodowego i prywatnego

PI 9i – aktywna integracja

PI 9iv - zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych

PI 10i – edukacja ogólna i przedszkolna

PI 10iv – szkolnictwo zawodowe

„Fundusz wyrównawczy”

Rozważa się dwie możliwości rozdysponowania dodatkowych środków w ramach „funduszu wyrównawczego”:

I. Przekazanie środków jednostkom samorządu terytorialnego najslabiej rozwiniętym.

II. Przekazanie środków w formie premii dla jednostek samorządu terytorialnego, które, działały najsprawniej w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych (osiągnęły najlepsze wskaźniki do 2018 r.).*

* W chwili obecnej rekomenduje się drugi wariant lub wariant mieszany.

Proponowany podział środków w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 na poszczególne poziomy polityki terytorialnej

	LICZBA MIESZKAŃCÓW	KWOTA NA POLITYKĘ TERYTORYALNĄ*
ZIT wojewódzki	852 265	166 790 732,07
OSI Włocławek + pozostałe gminy z powiatu włocławskiego	214 814	42 039 722,76
OSI Grudziądz + pozostałe gminy powiatu grudziądzkiego	145 836	28 540 528,12
OSI Inowrocław + pozostałe gminy powiatu inowrocławskiego	164 965	32 284 128,90
Powiat nakielski	30 345	5 938 604,50
Powiat żniński	61 255	11 987 781,14
Powiat mogileński	46 929	9 184 141,39
Powiat radziejowski	42 239	8 266 294,79
Powiat aleksandrowski	56 199	10 998 307,28
Powiat lipnowski	56 413	11 040 187,70
Powiat rypiński	44 873	8 781 776,23
Powiat golubsko-dobrzyński	33 822	6 619 063,48
Powiat brodnicki	77 751	15 216 096,18
Powiat wąbrzeski	35 286	6 905 572,53
Powiat świecki	92 760	18 153 401,00
Powiat tucholski	48 187	9 430 335,64
Powiat sępoleński	41 683	8 157 483,98
Powiat chełmiński	52 748	10 322 936,57
RAZEM	2 098 370	410 657 094,26

PROPONOWANA ALOKACJA NA KONKURSY Z „KODEM DOSTĘPU”

Dziękuję za uwagę

***Departament Rozwoju Regionalnego
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego***